

Барање на место за стручно школување: Како најдобро да постапиш?

Да се појасни професионалната цел

Кога ќе почнеш да бараш место за стручно образование, треба веќе да знаеш која професија сакаш да ја изучуваш. Ти знаеш дека треба да ги имаш бараните способности за таа професија. Тоа е многу важно и затоа дозволи си плански да одиш кон целта, и немој да го прифатиш првото подобро понудено место.

Да се соберат адреси

Сега треба да дознаеш кои предпријатија имаат за следното лето уште слободни места за школување за твојата одбрана професија. За тоа ти стојат на располагање разни можности и помошни средства:

- ▶ Во Бирото за професионална ориентација¹ ќе најдеш листа со предпријатија, кои што можат да обучуваат ученици во професијата што ја имаш одбрано.
- ▶ На интернет се објавуваат слободни места за обука.²
- ▶ Во дневната штампа и во бесплатните весници за огласи или на интернет страниците на некои фирми ќе најдеш огласи за слободни места за стручно школување.
- ▶ Многу ученички и ученици преку познаници или преку роднини наоѓаат место за стручно школување. Употреби ги и ти твоите врски.

Да се контактира

Сега ги имаш потребните адреси. Распрашај се дали навистина предпријатието има слободно место за школување. За овој прв контакт употреби го телефонот, или појди лично тамо. Во позитивен случај прашај, како треба да конкурираш. Ова може од предпријатие до предпријатие да биде различно. Некоја фирми сака писмени молби, некоја друга фирма можеби сака одма да појдеш лично да се представиш. Во секој случај важно е да конкурираш, онака како што тоа фирмата го бара.

Да се конкурира

Една писмена молба, порано или покасно, бара секое предпријатие. Има одредени правила, како ова досие за конкурирање треба да изгледа и што треба да содржи. Во школо или пак во Бирото за професионална ориентација можеш да се распрашаш, како би требало ова досие да изгледа, исто така овде можеш да добиеш помош ако не можеш да се снајдеш во припремање на твоето

¹ Секој Кантон има најмалку барем едно Биро за професионална ориентација. Адресата ќе ја добиете во училиште или пак во Собранието на вашата општина:

Deutsch: www.adressen.sdbb.ch Français: www.adresses.csfo.ch Italiano: www.indirizzi.csfo.ch

Бирото за професионална ориентација, почесто е по познато под некое специално име или можеби пак под некоја скратеница:

Во германско јазичните региони во Швајцарија	BIZ, Laufbahnzentrum
Во француските јазични региони во Швајцарија	OP, SOPFA, OFPC, COS, OROSP, CIO, OCOSP
Во италијанските јазични региони во Швајцарија	orientamento, UOSP

² Слободни места за стручно школување

Во германско јазичните региони во Швајцарија	www.berufsberatung.ch/Lehrstellen
Во француските јазични региони во Швајцарија	www.orientation.ch/formation
Во италијанските јазични региони во Швајцарија	orientamento.ch > scelta professionale > Borsa nazionale dei posti di tirocinio

досие. И на интернет ќе најдеш документи за конкурирање.³ Многу е важно твоето досие за конкурирање, пред да го испратиш, да го покажеш на некое компетентно лице, затоа што досието, мора да биде целосно, да одговара за структурата што сакаш да ја учиш и да биде без грешки. И уште еден тип: Конкурирај, ако е можно, истовремено на повеќе места. Со тоа ти ги зголемуваш твоите шанси за да најдеш место за школување.

Да не се изгуби прегледност

Корисно е ако за твоите конкурси водиш една контрола. Најдобро е ако направиш една листа во која што ќе записуваш, кога конкурира, дали некој термин ти е веќе познат и до кога би тебало да добиеш одговор. Така секогаш ќе знаеш, што е завршено, од кого уште очекуваш одговор и кога треба повторно да се распрашаш.

Да се совладаат испитите и информативните разговори

Се повеќе предпријатија и организации бараат да направиш Испит на подобност. Распрашај се, како е тоа за професијата што ти ја одбра и што се бара за неа. Ако дојдеш во тесен избор, шефот или шефицата ќе сакаат лично да те запознаат. Припреми се за овој информативен разговор. Размисли за можни прашања и одговори. Ако не си сигурен, поразговарај со некого. Впечатокот што ќе го оставиш во овие лични информативни разговори, играт една многу важна улога. Затоа „продади се, добро! Покажи се заинтересиран и мотивиран.

Да се поднесат негативните одговори

За многу професии, барањето место за понатамошно стручно школување е тешко. Затоа треба да рачунаш и на негативни одговори. Во никој случај немој да дозволиш да се разочараш. Собери сили, продолжи и понатака да конкурираш. Во секој случај распрашај се за причините, зошто си одбиен. Можеби ќе можеш во иднина нешто да подобриш и со тоа, твоите шанси да најдеш место за понатамошно школување, да ги зголемиш.

Да се остане флексибилен

Не се концентрирај само на една единствена професија (занает). Можеби за професијата што имаш желба да ја изучуваш не ќе можеш да најдеш место за школување. Затоа е важно да бидеш спремен за други решенија. Ако и после подолго време не можеш да најдеш место за стручно школување, потребно е ситуацијата детално да се преразгледа. Разгледај ги можностите да изучуваш друга сродна професија, или за некое меѓурешение, или една практика, или можеби една година да изучуваш некој странски јазик и т.н. Реагирај благовремено и побарај соодветни информации и помош. Поразговарај со твојот советувач во Бирото за професионална ориентација, и планирај што ќе преземеш понатака. Да се заврши некој занат или некое средно школо е многу важна основа за твојата иднина и ти отвара многу други можности за понатака да се усовршуваш.

SDBB | CSFO – 2011

³ Во германско јазичните региони во Швајцарија
Во француските јазични региони во Швајцарија
Во италијанските јазични региони во Швајцарија

www.berufsberatung.ch >Berufswahl >Lehrstellensuche >Bewerbung
www.orientation.ch >formation >Toutes des places d'apprentissages >Lettre et CV
orientamento.ch > scelta professionale > Borsa nazionale dei posti di tirocinio >Consigli per la ricerca